

F O A I A

pentru

MINTE, AMINTA SI LITERATURA.

Nr. 19.

MERCURIU, 13. MAIU

1853.

LEGILE ROMANE.

(Din Universu.)

Spiritul ţăllu practicu allu Romanilor ū iši îndreptă fórte timpuriu attentionea sa spre cea mai necessaria si mai folositória dintre tóte scientiele în unu statu bine organisatū, adeca spre Teoria legilor ū, care ei o desvoltara cu cea mai mare precisione si o pusera în lucrare cu cea mai rigorosa diligentia. În acésta sfera scientifica Romanii întrecu pre tóte nationile anticitatii, si lassara departe din deretul lor ū pre greci, de la cari împrumutara mai în urma celalalte scientie. Prin puterea legilor ū tinura în fru pre poplii subjugatî cu armele, si prin inspirarea ordinii provenitórie din acelle-à întinsera cultura între nationile barbare. Aceste legi stetera în puterea lor ū cându barbarii returnara imperiul Romanu, si servira acestor-à de principie pentru introducerea ordinii în statele celle formate de ei. Aceste legi servira de fundamente tutoru statelor ū europene cari începura a se redica cu încetul din intunericul evului mediu, si lucesc ū pina astazi ca nisce raze în tóte legislationile statelor ū moderne. Noi vomu încercă aici sa arretam cátu mai pre scurtă desvoltarea acestei scientie si applicarea ei, din timpurile celle mai vechi pina cându ajunse la completa sa realisatione.

Guvernul ū primitivu allu Romei ū compusu cu întellectione politica, din unu Rege electivu, din unu consiliu de nobili si din o adunare generala a poplului. Dregatoriul ū supremu era însarcinatu cu tóte lucurile de resbellu si de religione; ellu propunea singur ū legile cari se desbatea în senatū, si cari în fine se întariu sau se reiectau dupa pluralitatea voturilor în celle trei-zeci de curie alle cetătii. Romulu, Numa si Serviu Tulliu sunt cei mai vechi legislatori ai Romanilor, si

fia-care dintre ei are legi speciale pentru una din cele trei divisioni generale alle jurisprudentiei. Întellectionii cellei necondusse de nimine a lui Romulu se attribuesc legile despre casatoria, despre educationea copiilor ū si despre autoritatea parintesca, cari se paru ca s ū tragă originea din natura însasi. Numa zicea ca a primitu de la nimfa Egeria, în conversationile nocturne, legile despre dreptul genților ū si cultul religiosu care l ū introdusse. Serviu assieză legile civile dupa experientia sa; ellu bilanciă drepturile si averile cellor ū sipte classe de cetatianu, si assură, prin cincizeci de regulamente noue, ținerea contractelor ū si punirea criminilor. Statul ū care l ū applecasse ellu cătra democratia, se scâmbă în despotismu abstraiu suptu Tarquiniu cellu din urma; si cându dregatoria regala se desfientă, patricii usurpara tota autoritatea. Legile regale se facura odiouse sau cauză din usu; popii si nobilii conservara în secretu acestu depositu misteriosu; si siésse-zeci de anni în urma, cetatianii Romei se totu plângaea ca ei se guvernă prin parerea arbitrară a magistratilor. Insa institutionile positive alle Regilor se amestecassera în usantile publice si private alle cetătii, anticarii au publicat căteva fragmente din acésta jurisprudentia venerabila, si ca la döue-zeci de testuri arrata rudetia limbii primitive a Latinilor.

Noi nu vomu repeti aici istoria cea atâtă de connoscuta a Decemvirilor, cari s ū maculara prin faptele lor ū onoreea de a sapa în arama, în lemn ū si în ivoriu celle „Döue-spre-zece Table“ alle legilor ū Romane. Spiritul ū severu si gelosu allu aristocratiei, care se plecassee cu repumnantia la cererile celle drepte alle poplului, dictă aceste legi. Insa substratul ū cellor ū Döue-spre-zece Table se calculă dupa starea în care se află atunci cetatea; si Romanii essissera din barbaria pentru ca ei pu-

tea sa studieze si sa adopteze institutioile poplilor mai luminați din vecinetea lorū. Înțeluptul Ermodorū, cetatianū din Efesū, se essiliasse din patria sa prin rivalii invidiosi; cându ajunse pre cōstele Latiuui, obsevasse diversele forme alle naturei omenesci si alle societătii civile, ellū comunică luminile selle legislatorilorū Romei, si Romanii i redicara o statua în piatia publica. Numele si împărăurile bucătălorū de arama, singura moneta din timpurile primitive alle Romei, veniā din Dorica; seceraturile Campaniei si alle Siciliei contribuiā spre subsistentia unui poplu la care resbellulū si factionile interrumpea adese ori cultura; si de la stabilirea commerciului strainū, cei ce plecā pre mare de la gura Tiberei putea întorcându-se sa adduca la Roma luminile cellorū alte nationi despre administrarea statelorū. Coloniele Greciei-mari transplantassera si perfectionassera în Italia artile terrei materne. Cum si Rigiū, Crotone si Tarentu, Agrigentu si Siracusa se numeră între cetățile celles mai înfloritōrie. Disciplii lui Pitagora applicara filosofia la practica guvernelorū; legile orale alle lui Caronda împrumutara ajutoriul poeticei si allū musicei; si Zaleucu stabili republica Locrilarū care stetū fara scāmbare preste dōue secole. Titu Liviu si Dionisiū din Alicarnassū, amendoi însellați de superbia nationala, voru sa creză ca deputatii Romei se dussera la Atena suptu guvernulū cellu înțeluptu si stralucitū allū lui Pericle, si ca legile lui Solone se traversara în celles Dōue-spre-zece Table. Déca Romanii din Italia aru si trimissu deputați la Atena, numele lorū ar si fostu connotatū si ar si proclamatū cea mai usiōra marturia asupra punctului acestui-à. Insa nimica nu se anuntia despre unu atare lucru în monumentele Atenei; si e fōrte greu de crezutu ca patricii aru si facutu o navigatione lunga si pericolosa spre a copiā modelulū cellu mai perfectu de democratia. Déca comparāmū tablele lui Solone si alle Decemvirilor, putem si aflāmū într-insele óre-care assemīnare produssa prin întîmplare, óre-cari din aceste regule, cari natura si rationea inspira la sia-care societate; dara în linimentele celles mari alle jurisprudentiei publice si private, legislatorii Romei si ai Atenei se paru straini sau oppusi unii altora.

Dar' fia originea si meritulū cellorū Dōue-spre-zece Table ver-care va fi, Romanii le prodigara

acellu respectu orbū si partial care jurisconsultilor fia-carei țerrī le place a lū dā institutionilor guvernului în care se afla ei. Cicerone recommanda studiulū lorū ca delectativu si totu o data instructivu: „Elle delecteza sunfletulū prin recordantia vorbelorū vechi si prin imaginea usantielorū antice; desvōta principiele celle mai sanetōse alle guvernului si alle moralei; si cutezū zice ca acēsta mica opera a decemvirilor intrece cu valōrea sătōte cărțile filosofiei grecane. — Câtă de admirabila e înțeluptionea antecessorilor nostri! noi singuri suntemu maestri în prudentia civila, si superioritatea nostra se vede si mai multu déca ne demnāmū a arruncā ochii asupra jurisprudentiei cellei grōsse ca sa nu zicū ridicule a lui Drācone, Salone si Licurgū“. De leg. II. 23. et. De orat. I. 43, 44. Celle Dōue-spre-zece Table se comandara memoriei junilor si meditationii betrânilorū; se copiara si se desvoltara cu multa diligentia; elle scapassera din foculū pusū de Galli, si se aflā înca în sientia pre timpulū lui Iustinianu, dar' se perdura dupa acea-à; insa prin lucrările criticilor moderni se restabilira în unu modu imperfectu. De si acestu monumentu venerabil fu consideratū ca regula si fōntāna a dreptătii, importantia si varietatea legilorū cellorū noue cari, dupa o revolutione de cinci centennie, se facura unu reu mai pucinu de sufferitū de cătă vitie Romei, illu de-dera uitării. Capitoliu conservā în archivu trei mii de table de arama cari coprindea actele senatului si alle poplului; si unele dintre aceste acte, precum legea Julia încontra estorsionilor, aveau mai multu de unu centenariu de capete. Decemvirii nu adoptara sanctionea lui Zaleucu, care ținu integritatea republicei selle asiā de multu timp. Cându unu Locrianu voiā sa propria o lege noua, se presentă dinaintea poplului cu o fune la gūtă, déca legea se reiectă, înnoitorul se suggrumā îndata.

(Va urma.)

INDREPTARE.

In Numerulu 15 alu Fōiei acesteia, column'a a 5., pagina 109; dela seri'a 16 incolo, ceea ce se afla intre pause pene la epilogulu cuventarei: „Descăptate din somnu natiunea mea!“ scl. sa se privescă ca una parentesa adausa din partea Redactiunei.

Adumbrarea**S. MONASTIRE PRISLOPU**

cladita

*in territoriului Silvasiului de susu, cerc. Hatiegu,
districtului Alba-Julia, pe la anului 1560—1580,
de*

DOMINA SAPHIRA

fată Domnului Moisi, Principelui Romaniei.

San'a Monastire Prislopou.

In territoriului Silvasiului de susu dela satu catra apusu in departare de $\frac{3}{4}$ óra se afla sânta Monastire Prislopou.

Acesta e locul unde multimea curiosilor cu pietate in decursulu mai cu sama a 2 secli si diumetate s'a umilitu inaintea celui a totu puternicu, si cu devotiune plina de focu cerescu a versatu rugatiune catra tronulu eternu pentru ertarea pecatelor tuturor omenilor din lume! —

Aceasta Monastire a fostu scaunulu episcopalor romani de acestu nume, sufraganei metropolitului de la Alba-Julia!

Situatiunea locului o manifesteadia unu siesu redicatu intre patru culmi de dealuri, de parte privite, ovale si preserate cu paduri pene diosu, din carele doue culmi impreunate cu redicatura de costa mai inalta stau de catra mediadi, eara celea latte doue sunt de catra Nord taiéte prin unu pareu, carele intre sene catra fundulu pareului au concatenate alte 3. culmi de dealu, totu cam ovale cu prospectu proportionatu, tote asemenea preserate cu paduri; eara de catra orientu si apusu se infaciösiedia colice ce se inalta mereu din siesu si plane intinse de la o culme pana la ceea latla, numai c  a de catra orientu e rupta de catra culmea cea de catra ortu-m  dia, prin o ch  ie de crepatura de stenca prin carea se strecura pareulu Prislopului, carele de catra nordu-apusu taie curmedisiu siesu acestu maretii spre mediu-ortu.

Sta ca o cetate a naturei quadrata cu patru turnuri infrumusetata, carea in sinulu ei pastreadia din seculi tesaurulu celu mai scumpu alu omeniloru pamanteni, Sionulu, o curte a Imperatului Lumei, sânta Monastire Prislopou!

Ce prospetu romanticu colo in fundulu valei, dintre pomi spre culmea dealului se innaltia o beserica alba acum de curundu renoita, cu o cupula alba, pe a careia ferestri lungi de 1⁰ se ar  ta lodiuri inverdite si o cruce de fieru in vervu!

Aceasta Monastire e cladita de Saphira fat  a Principelui Tierei romanesci Moisi, intre anii 1560—1580. Motivulu Saphirei de a zidi aceasta Monastire, se spune, ca fostu acesta: ca fiindu cuprinsa de bola i sa aratatu prin visu unu tramisu a lui Ddieu, carele ia spusu cumea de va veni la fontan  a Prislopului si va b   apa dintru aceea se va manutui; deci urmendu aceea vedenie a venit u si a cercatu dupa locu — si ne afelndu sa intorsu indereptu; si voia lui Ddieu erasi i sa manifestatu in somnu, indreptendu a) ca n'a intrebatu bine mai nainte candu a disu unde su Prislopele, ca trebuiea se intr  be „unde e fontan  a Prislopulu“ — si b) ia adumbratu situatiunea locului si ubicatiunea lui

Deci asia denou venindu cu folosu, lunga fontan  a Prislopului, carea se afla si acum, intru votu de multiamita, ca Ddieu cu minune o a insenatosi  t, cum a beutu din aceea apa, a cumparatu dela Silvasi  ni fundulu Monastirei si lunga fontana a edificatu sânta beserica ce essista si acum.

Aceasta beserica e de zidu de pi  tra cladita in form  a crucii ca besericile din Ti  r  a romaneasca, care sunt cu cupule. Cupula e cu 8 ferestri lungi de 1⁰ s  u e optogonu regulariu; altariulu si tinda sau pridvorulu inca sunt boltite; in pareti sunt 9 ferestri anguste si lungi, inse dau destula lumina.

Are in lungime cu zidu cu totu 8⁰.

Are in latime la usi  a intrarei 3 $\frac{1}{2}$ ⁰.

Are la midlocu unde e in form  a crucii esita 5 $\frac{1}{2}$ ⁰.

Inaltimea paretilor 4⁰.

Acoperisiulu 2⁰.

Cupul  a dela coperisul in susu pene la cruce 3 $\frac{1}{2}$ ⁰.

S  u tota inaltimea 9 $\frac{1}{2}$ ⁰.

Form  a dinafara „ad oculum“ e aceasta *).

Din colo de beserica la litera a) se afla o casa locuivera de barne cu celariu de desuptu; in facia besericiei e scola de zidu, a careia cornulu de catra media-apusu e resipitu eara, c  lela latte ziduri cu varu cladite sunt intregi. Aceasta scola consta din o odaia mare sub b) unde au invetiatiu pruncii; in midilociu la d) e tind  a; sub c) e cas  a dascalului si sub e) odaia de laturi a dascalului; sub f) e turnulu cu 2 campane, si sub elu o casut  a mica cladita de zidu; la g) e isvorulu sau fontana facat  re

*) In desemnulu tramisu aru merita a fi publicata; inse suntemu siliti a ne multiumi cu descrierea ei.

de minuni; sub h) e o chilie resipita, iara sub i) e un'a intrega de zidu cu varu.

Observendu aceasta „fugitivo occulo“ se pasim u in leuntru sub acoperementulu acestui locasiusantu. —

Cum intri pe usia in leuntru de a dreapta este monumentulu fundatricei, carele este una piétra oblunga de una orgia si grossa de 1', culcata pe fundamentu de caramida sub carele odihnescu mostele acei mare matrone Romane, carea din avearea sa si a adunatua vistieria nefurata in ceruri si aici pre pamentu nume de pia memoria nemuritoria!

Pe aceasta piétra in fruntea de catra apusulu sôrelui este sapatu scutulu Romaniei „corbulu cu crucea in rostru inaltiatu pe culme de munti, sub carele se lege urmatoriulu inscrisu cu litere mari sapatu in 10 renduri asia:

„Saphira Moisini Ducus inclita filia tandem
Hac posuit moriens flebile corpus humo
Keserio imprimis uxor dulcissima clausit
Lumina, sit consors deinde Nisowski tua
Si genus excutias nichil hac mage'nobile
Sub Transilpino terra valacha polo videt
Huic Avis et genitor Princeps, si caetera spectes
Huius moestae virum Dacia utrumque gemit
Tu quicunq' vides Saphira hec monumenta venusta
Saphira dic Saphir nomine digna fuit.

Era pe marginea petrei pedisius ramuita se ceteșce giuru in pregiuru:

„Saphira filia Moisini Principis Transalpinorum
Relicta Magci Stanislai Nisowsky morit . . . no
1580. Die Mensis Martii Anno Aetatis suaee XLIII: *)

Aceasta monastire precum din vechime a fostu vestita si a fostu Catedrala Episcopescă, asia pe la anulu 1745, magarii din satulu Haisdat, de ôre cineva condusi, au venitu cu glôta, si ca se o depredeze au adunatut tóte gardurile de prin pregiurulu Monastirei si leau bagatu in leuntru in biserica si iau datu focu, candu ardindui coperisiusulu de puterea flacariloru iau crepatu cupula si paretiiforte tare.

Inse la a. 1749. Egumenii Monastirei Varlaam si Nechita in 23. Iuniu inaintea Archimandritului Filoftei depuindu in Blasiu profesiunea uniunei s'au apucatu cu taria de reparatiunea acesteia Monastire, si la a. 1750 o au acoperit, la a. 1751 au proce-

ratu vasele sante; din carele se mai afla Copia de argintu cu 7 pietrii in frumsetiata si insemnata cu a. 1751 si cu slovele m, n, b, r; lingura de argintu G. G. M. N. si pe dosu C. M. Prislop; stéua de argintu cu 16 petrii si inscrisu 1751 m, n, b, r.

Cu a. 1752 sunt insemnate celea 4 icône principale din carele a 4. e a Hramului bisericei S. Ioan Bogoslovu ce se sérbeaza in 8. Maiu. — Si 2 fecinice mari de lemn, cu inscrisulu „C. Mon. Prislop 1759“. —

La a. 1756 dela Eppulu Petru Pavelu Aaron siindu Logofetu Soborului mare Ratiu Petru au do-benditul patentale de a cersi mila pentru provisionarea cu celea de lipsa a acestia serace monastire.

La a. 1770 dupa rugatiunea locuitorilor din Silvasiu renduésce Archimandritulu séu (Prepos. Sen.) Philothei Laslo affenduse in Alba-Carolina in 24. Aug. pe P. P. Varlaam si Nichita invetitori prunciloru.

In a. 1775, 12. Dec. Eppu G. Grigorie Maior resolveadie, cumca catu mai ingraba va gata 2 icône: una a Maicei S., alta a S. Nicolae pe sam'a Monastirei acesteia, care inse astadi nu se afla aici.

La a. 1778, 2. Apr. se memoreadia numai Nichita Ieromonachu si Staretu Monastirei Prislop.

Pe la a 1810 Egumenulu Macarie e pe patulu mortii.

Si densului au urmatu celu mai de pre urma monacu Parthenie pene dupu a. 1820.

Asia stengunduse rendulu calugariei dela acestu santu locu, cu densii se au finitu si institutiunile scolastice de carele sau indulcitu o multime de nobili si preoti de pe aceste locuri. (Va urma.)

BIBLIOGRAFIA.

In Gazeta de Moldavia vedem, ca a esit u de curundu o parte dintr'o drama istorica nationala. Insciintiarea esirei ei suna asia :

La Institututulu Albinei s'au publicat: „Petru Raresu“, drama istorica in patru parti de G. Asachi, partea I., Lacul. — Se afla in capitala pe la librarii, la tienuturi pe la D. D. profesori. Pretiul unui exemplariu brosuriu pe hartia velina: 3½ lei, ad. 27. cr. m. c.

Doritorii de a se incapui de noulu acestu produptu se potu adrésa deadreptulu la institutulu Albinei cu pretiul intregu.

*) Vandalismulu revolutiunei au frantu unu cornu la aceasta piétra.

О СВЪТВИРЕ.

Петръ **Литрецъврърile** челе тай делікate але
тінерітей ствдіосе афльтв къ кале а **Литпъртшъ**
din кврієвлв de Амве сексе впв артіквлв тіпнпатв,
каре е demnв a фі пъстратв **Лп** албвлв веркърт
тінерв, ка впв пресерватів **Лпконтра** твлторв
Литжтпіне але жппеде **Лп** стрыіптате. — Ачела е:

СВАТВИРЕ
а впв пъріпте кътре фіїл. сеъ, двпъ чел а
тріміс ла зпіверсітате.

Фїл. твѣ!

Поведеле че 'ді ам dat din чea тай фрацедъ
вжрстъ а та ші **Лптр'о** време кънд 'ді арътам de
денарте зпіверсітате, 'ді ле репетез астърі пріп
скріс.

Dea Dвmnezev ка ачеастъ скріоаре съ фіе
пептв tine вп сімпі статорпік de пъріптеаска тіа
драгосте, ші съ'ді dea o нвој **Лпвъпъиे** кътре
дргтвл че тревзе съ тe двкъ ла феріпре. Тв іп-
ті **Лптр'о** лвтme преа стрыіпп пептв tine, тв **Лп-**
твдішеві вп нвој фел de віаџъ; аша тоате **Лп-**
грижіле че ам авт тът eъ, кът ші лвтіпаді тът
Лпвъпътврі пъпъ ачі, п'яп авт алтъ ціптъ де кът
а тe addвчe **Лп** старе ка d'ачі паште съ тe кър-
твіешті **сінгвр**, ші, ка ешпнд din каса татълв тът
съ поді фаче чел din тът вас **Лп** лвтme пептв
феріпре та ші а сеmенілор тът. Квпоск квръценіа
inimel тале, драгостеа та кътре mine, ржвна ла
Лпвъпътвръ, dopinga d'a довжndi гласвла ші лв-
деле оаменілор сімдігор; квпоск віртвтеа та, дар
квпоск ашіждіреа ші грешале че пот продвче
вжрста ші темпераментв тът, штіг че факъ **Лп**
ліпса de есперіпдъ, атъпіторвл ліпічів ал відівлві,
ші прітеждійе фъръ п'ятър але лвтme **Лп** каре
поате къdea inima чea тай чіпстітъ, кът нв ва фі
арматъ фъръ **Лпчстаре** къ пазъ ші **Лпцелепчів**.
Асказлтв дар ізвітв твѣ фїл, тв не каре воів
съ тe формез нв п'ятай пептв ачеастъ лвтme, дар
зпкъ пептв вечпічіе. Ачест **Dвmnezev** ч'єті а dat
фїпда, **Лп** ва чеre сокотеалъ **Лптр'о** zi de кіпвл
къ каре тe ам крескѣт; дар ші тв аї съ даі ръ-
спанс къ че кіп аї зрмат кълдроваселе поведе але
татълв тът.

Anії **Лп** каре тe афлі свпт anії de ла каре
спънзвръ **Лптреагъ** віаџа та. El свпт фоарте прі-
теждіюші пріп ацжшареа патімілор, каре се **Лп-**
потрівек атът de неконтеніт **Лпцелепчів** вір-
твдії, ші пріп словозеніа че аї довжndit d'a нв

лвкра de кът двпъ воіea та, словозеніе каре а фост
адеcea вътъштоаре ла тай твлрі тінері ка тіпe.

Te **Лпделетпічешті** **Лпвъпъ** штіпце, каре
тревзе а'ді форма двхвл ші іпіма, каре тревзе а
тe фаче вреднік съ'ді елжешті патріа, ші каре
съ'ді факт кіар ферічіреа та. Ачест **Лпdoйт** скоп
есте о кіетаре че п'ячеде de със: тревзе дар ка
ачеастъ кіетаре, потрівіт гвтвлв тът, съ **Лпсвф-**
флещезе ші съ поблезе **Лпвъпътврі** тале. №
Лпвъпъ дар **Лп** сігвра прівіре ф'a **Лптрече** пе чеі-
залиці копшколарі аї тът **Лп** квпощтіпце, d'a стрь-
лвчі **Лп** лвтme къ тептвадіа d'зп **Лпвъпъ** адажк,
d'a ажвпце ла чіпсті **Лптале**, ші а'ді ведеа пріві-
теріле ші осжрдійе тінереділор респльтіте пріп
вогъдій, рапгврі, ші вредній. Кът веї **Лпвъпъ**
пептв ачест скоп, **Лп** веї стріка іпіма пріп тъп-
дріе ші зъдърпічіе, ші ачеаста **Лптр'ачеагъ** време
кънд **Лп** веї **Лпвогъді** двхвл ші **тепоріа** къ кв-
пощтіпце преа фолосітоаре пріп еле **Лпсвшій**, дар
п'зпіл poditoape пептв tine, **Лпвацъ** пептв слава
Лп **Dвmnezev**, адікъ **Лптревзіпдеазъ** п'ятеріле дв-
хвлв тът а къштіга **Лпцелепчів** ші віртвте, але
лвкра п'ячичетат ші але ръснънді **Лптр'о** zi **Лптр**
оамені: атвпчі п'ятай веї търі квдегтвріле лвт
Dвmnezev, довжndind штіпце вредніче d'зп кре-
штіп. Реліціа, фїл. твѣ, кът т'яї азіт adecea
ворвнд, нв есте вп сімпіл овжеkt ал квлтвлв пе-
тіжлоchі ші ал чеасрілор прівате че жертфіт е-
влавіе. О пеchістіш, кънд прівіт фантеле поастре
ка о жертфъ че addвчем лвт **Dвmnezev** **Лп** оаре
каре време. Реліціа есте о **Лпцелепчів** dibіпt
чe nі c'a dat пептв a рідіка ші а ліпішті іпіма
поастръ, ші каре аре інфлвнд' песте тоать віаџа
поастръ. Ної п'ятем, ної тревзе съ квлтівът шті-
іпце **Лптр'ачеаші** прівіпдъ, ка кънд ам съвжрш
о фантъ de драгосте кътре **Dвmnezev**, **Лп** ачеаша
прівіре кътре креатор d'a ne **Лппліні** даторіле, ші
d'a **Лптревзіпда** тоате тіжлоачеле спре десъвжр-
шіреа факвлтвділор двхвлв пострв ші dіспозіціїе
свфлетвлв пострв, ка съ фачем ші а поастръ
ферічіре ші а соціетцій. Іпкінзінд'не **Лп** амъндоъ
сжетеле ачеаша кълдвръ, ачеаші тіжлоаче каре чеre квл-
твра штіпцелор. Есте **Лпведерат** къ ачела акъ-
рія апplікаціе ва фі **Лпсвф**лещіт d'зп потів а-
тът de новіл, ва ісвті tot d'азна тай віne de кът
ачела а кървіа твпкъ нв ва фі ажцатъ de кът
прі дешертьчів ші іптерес. Імвъпътврі че ско-
атем **Лп** тоате dimineciie **Лп** прівіпдъ къ **Лппліні**
даторіле поастре, къ лвкът спре ферічіреа поастръ;

Живъцътврі че факет пе тоатъ зіоа къ воіпцъ ші десь сфътвіріле оаменілор Живъцау; Живъцътврі жпсфжршт, аша de регзлате ші врмате жп време de маі твлці апі, вор продвчче пегрешіт вп сечеріш таі богат ші маі жпдествітор, de кът жпделетпічіреа чеа маі стръдвітоаре а впві тжпър, стъжніт de дешертьчівне ші интерес.

Ачела каре ва Живъца нз пътаі пріп гвст, дар ъпкъ пріп реліціе, ва кръца таі твлт времеа са, ва вірі къ жплеспіре тоате піедічіле, ва фі статор-пік а'ші врма плапвл жптрепріндірілор сале, таі істед ла аленереа жпкврілор челор тімепніче, ші гата а приімі сфатвіріле ші поведеле оаменілор къ тінте ші вені; фінд къ нз ва Живъца ка съ се арате богат жп къпоштіпде ші ідеі, саѣ а се вжрі жп челе д'вптьі фргътірі къштігоасе, ел нз се ва пръввіл жп Живъцътврі, ва аштента маторітата, жші ва нвне тоате сіліпделе ка съ къштіце вп теріт адевърат ші трайнік, іар нз вп теріт нърят.

Вп тжпър капакіл каре ва Живъца жптр'пі кіп атът de сімдітор, нз ва ста жпгъ време пекзпоскът de пріетені ші протекторій талентелор. Пріптръ аста ва дожноді прілеже фаворітоаре, пептръ Живъцътвріле сале, таі твлт сфатвірі, таі твлт жпквріциаре, таі твлт ажетор дела Фрътоаселе кърді че нз ле ай авт, саѣ каре нз ле а къноскт ъпкъ. Ші ідеіле Живъцътвріле але оаменілор Живъцау, кът ар жпфртвседа ші ар Живъцътврі съфлетв впві тжпър къльзвінділ жп каріера літерілор?

Ачела каре ва Живъца нз пътаі пептръ гвст, дар ъпкъ пріп зелі спре жпплініреа даторіеа сале, ва ісвті, ва дожноді пе пеітідіт къвіла стіміт овштешті. Че порочіре пептръ асфел de тжпър! кът твлдзтіре пептръ ачела, каре жші жптреввідеазъ дххвя съв, времеа са ші богъдіа са, десь жптінареа са ші десь сфатвіріле жпделецілор; ші іатъ че'л тъпгже кънд нз ажето tot d'авна ла дінта че 'ші а пропс, кънд зъреште тетехніле ла каре есте еспвсъ слъвічівнеа отенеаскъ..

Целосіа, пептръ каре алції фак жпайнтврі рънезі, де каре ай таленте d'o жптіндеа пемърцінітъ, рап жп ва твлвра, орі ші de'a ва атъці, дар пвдінъ време ва фі domnitoареа жь. Іші жптреввіндеазъ талентеле ка вп прымт din черзрі кът de тічі вор фі жп алътврареа къ але алтора. Ля прівіпцъ ка вп хар ал Dvtnnezeіе, кареа жптірдінд апврзреа дарвіріле сале, нз чере дела ачела че н'а пріміт de кът вп къпітал тік, дожнода къпітал-жь. Дака есте кредінчіос жп жптреввіндеа dina-

рілор съі, ел есте чеа че требве а фі вртъпі порвчеле лж Dvtnnezeі; пісма ші целосіа нз вор отръві лесне ініма ачеа, каре е овльдзітъ de жплтврі жпалте. Ші тъсвръндів'ші пітеріле сале, предвіндіші къпоштіпделе нз ва алерга жпзаде десь жпкврі че нз поате ажето, жші ва жптоаре къ статорлічіе вътвітвіріле жп партеа, зnde, аттір-гжнд къ менгіна дххвя съв, ва пътеа таі віш ісвті ші продвчче чел таі маре фолос. Бп ом, сквтпвл тей фії, каре ствдінд къ вп късет атът de позіл, каре се жпдеампъ жп тоате зіледе жп даторіле сале къ піропіре, каре, Фъръ а пе днгрізі тіжлоачеле жпделепчівнеа отенешті, кіашъ къ жп кредере пе жп тірд і тօрзл а тоате жпделепчівнеа шіл роагъ d'a він-квважта жптрепріндіріле сале, се ва въквра Фъръ жпдоіаль d'ачеастъ він-квважта. Ші тот ачеастъ проведінцъ, tot d'авна жпделеантъ ші de він-Фъкътоаре, каре а трас пла-пвл врсітей поастре таі пайне d'a ne da фіпца, жп ва аръта дрвтвіл че требве а врта ка съ ажето ла Ферічіре.

Жпндеште, о фівл тей, къ реліціа требве съ-фіе къртвіторя постря жп тоате тінгтеле віеді поастре, ші къ ачест жпнд съ се жптіпреаскъ а джнк ші пептръ tot d'авна жп съфетвя тъв, ді воіешті а ствдіа къ фолос, дака, пемълдзіндіті а фі пътаі вп сімпл Живъцат, кавді а фі ом чіпстіт. Фії tot d'авна вп пріетен адевърат ал віртвії, ші пе атът таі твлт веї фі пріетен адевърат ал літерілор ші ал оаменілор! Тв поці преа лесне а фі Живъцат Фъръ а фі віртвос; дар жп-поаште къ вп Живъцат Фъръ віртвте есте фінда чеа таі пітічіт ші чеа таі тікълоасть din впіверса.

De тішпврі фі крескът, фівл тей, а'ді жертві чеасвя чел таі тікпіт ші таі комод ла жпквраре къчерпічіе, ла чітіреа кърділор сіпіте, ші сокотеніте пердватъ зіоа жп каре пріп зінвріпцъ, съв пріп алте прічінвірі віновате, нз жертфешті фанто de тілостівіре, ші п'аддвчі зілітіе рзгъчівпі кътре чел веичіпк ка съ'л дожнедешті віпекввітгареа: зіоа, че нз о жпчепі пріп meditації серіоасе асс-пра віеді, реліціе, ввпеі къпоштіпді, ші пріп де існоав легареа та къ Dvtnnezeі, пріп тіжлоки ръсқатпрърі dvnnezeeskvl вътъ Мъптвітор.. Мотоктеште, комвіпъ пе вртъ оқвациїле тале, ші джпарте пе вртъ къ гріжъ чеасвріле зіледі; че ді се паре ввп десь плапвл тъв, ф'л къ кълдарь, къ пльчере; дака патръ чеасврі пе zіажиг пептръ ледіїле тале пвбліче, патръ пептръ репетії, патръ пептръ Фрътоаселе арте ші пептръ есерчіїле

трпнвлії, подї авеа чіочі словоде пептрв тънкаре, рекреація, прієтенії тъї, ші щаптв пептрв сопо: О лакраре кв сіргзінъ продвче адеcea тай твлт липр'ю чес, декът о липделетпічіре сілпікъ лп тре. Zi 'дї пелчетат: прівігереа есте datoria mea, порочіреа mea, лепеа есте рзшінеа ші педанеа mea, почів съ фак астъзі чеea че гждель сімдл ші імациаціа mea; дар воів съ фак чеea че се липвоіеште кв раџіа ші копоштінца mea; фърь прічині віне кважітате нв почів а тъ депърта din кврареа ввпей оръпдісіл; а о овсерва пелчетат, есте datoria mea, ші е пвдін фъкънд o din квнд лп квнд.

Деспре пльчері ші липкліпърі лп чесвріле де рекреадіе.

Фї кв тъсвръ лп пльчеріле тале. Липделетпіндітте аї tot d'авна дрепт a te odixni. Пльчеріле віедій нв ні се пар пічі одать двлчі, декът дспп че ат липлініт datoriiile стърій поастре.

Нічі одать веселіа нв есте тай пльквть ка дспе о липделеантъ твпкъ, ші адевърага липделепчіоне, лп лок съ пefакъ посоморіді, ввръ ввквріа ші серіпітатеа лп сффлетвл пострв. Гвстъ певінователе пльчері але патгреі, але тештешвгвлі, пріетешвгвлі ші соціетції. Те пофтек ка ви de віне воітор, лп порзическа пьрітіе ка съ фї кв въгаре de сеамъ ла челе че 'дї спвіз. Свот ви вътръп че п'а вітат пічі о вжрстъ, пічі п'а ко-пілрій, жвпій, вървъдіе. Ізвеск не тінері кв штів кв ші еї вор липвътржні.

Есте адевърат къ, аллецеріа ші квтптареа лп пльчері ва фї апврвреа лакрвл тіндій ші ал липделепчіоне, пе ліvezіліе липфоріте че липтім-пжпнът липр'ачеастъ къльторіе а віедій, нв тревзе съ къвтът de кът а не тай odixni пвдін, ка съ липт пвтері пош ші съ бртът кв липвъпъїаре дрп-твл че пе ва двлчіе ла ціпта поастре. Din пльчере кіар прівітъ кв о сінгвръ арвпкътвръ de оків, пв-тет фаче о віртвте, къчі пріптр'ачест тіжлок пе вом фері тай віне de ладвріле, адеcea асквпсе льпгъ пльчере. La петречеріле пввліче касть тай віне съ ле гвшті льлгъ вп прієтен de кът сінгвр. Ел ва ведеа чеea че'дї ва скъпа діе; пріетешвгвл те ва фаче прівігітор, стіма пептрв прієтенв тъї те ва фаче квтпьтат. Къвтънд а te трезі кв пльчереа прѣтвльрій, кончертвлі, прівеліштій, сад аїт віта остеонала пріптр'ю жок певіноват, есте липкредіпцъ вп лакрв преа ертат. Пъгештете лпсъ д'ачеле локврі прімеждіоасе лп каре стъпажеште патіма жоквлії, патіма чеа тай ліпічіоась ші въ-

тъмтоаре атжтор тіпері алтфел віне пъсквці, дар пемінтоші, пержжанд'ші тай ыптыї актівітатеа, апоі автвл лор ші липсфършіт пъраввріле. Кът пептрв ачеле касе въпітоаре ші липгесвіте лп кътте вп колцъ de тахала, вnde липпърдеште десфръ-пареа ші decmierdъріле, п'ам треввіпцъ а липштінда вп сффлет атът de чіпстіт ка ал тъї ка съ се стрежжіаскъ. Еле свот преа прімеждіоасе ші нв пъдъждвіеск вр'одатъ къ те вор іспіті, кът лп віт пъстра карактервл.

Лп липклініареа ші петречеріле че веї авеа кв оаменії поартъ те чіпстіт кв тоатъ липтіа, ші п'авеа декът певціп прієтені. Нвтървл чел таре de прієтені есте тай кв сеамъ вп сенп къ п'аї вічі впвл адевърат. Аратъ о жвдекать стрікатъ ші ліпсъ de черкаре, аратъ о вшвріпцъ таре липр'о інітъ че есте фіреште сілвератікъ ші свпвсъ скітврій, ші каре липпісь пріп ачеастъ липфлькъраре, д'а пльчеса ш'акъштіга пріетешвгвл липтій, поате преа лесне, съ се аллвпче ла пльчері потрівіт кв до-ріпца алтора, ші каре нв свот d'o камдатъ de кът сілвічівпї, каре се префак лп перозій, ші каре адеcea десенеренеазъ лп віцій. Кътре ачеаста липкон-ціврат d'пн таре нвтър de прієтені, веї фі тв прієтенв даторійлор тале, стъпажвл времії тале? Адевъратвл прієтен нв е tot d'авна ачела каре пе плаче d'одатъ, пої нв дескоперіт каітвціліе липтіе віне, de кът дспп о липклініаре de тай твлці апї.

Агвстбл нвтъ de прієтен нв се каде de кът ачелвіа, каре се липпъртъшаште de вржтвріле поастре, пльпце квнд пльпдем пої, каре своаръ ла ажвторвл пострв фърь а аштента рвгчівпіле поастре, каре е прієтенвл пострв фърь а пе фі ші липгвши тор, ші каре din липтъпларе тръгжанд'ші тжпіа поастре, нв пітіе че ва се зікв а липгвши патіміле поастре: nіmіk, о фїлл тей, тай рап de кът вп асфел de прієтен.

Нв те липпрієтені пічі кв десфржватвя пічі кв іпокрітвя, прівште tot d'авна іпканавіа ші пе-вреднік de пріетешвгвл тъї, п'ачела каре аре ініті атът de стрікатъ, пефінд прієтен Dvmtnezevavt тъї.

Ашіждіреа те подї deda а петрече сінгвр, липделетпічештете лп каса та ла фершеквл твсічій, ла пльчереа впні чітірі фртвседіе; сад ла тръсвра десінвії ші а ззгрввіе: прѣтвльте лп сффршіт, липр'о квтпіе зътвітоаре, липр'о грьдіпцъ пльквть, липр'о пъдървре десфътътоаре. Аїві окі ші липкредіпцъ вп лакрв преа ертат. Пъгештете лпсъ д'ачеле локврі прімеждіоасе лп каре стъпажеште патіма жоквлії, патіма чеа тай ліпічіоась ші въ-

Жп воіа твтвlor оамепілор, ші ггстате пгтai д'ан
тік пгтър, сгпт Фъръ жпдоіаль челе таі вгне ші
челе таі трайніче... Жпвадъ жпсфжртіг а сімді
кв віоічівне пльчереа чea таі побілъ, ачеа д'аді
жптиліні даторіле тале, ші пріптр'ачеасть твтвlo
mipe din п'ввотр, жптереште din zi жп zi аморвл
тъв пентр реліціе ші віртвте. Ачеасть ввквріе
жпсффль о пвоі квлдэръ, аста е пльчереа чea
таі тъпгытоаре а сгфлтвлй.

(Ва брта.)

MIX& КОПІЛБЛ.

(Бртаре.)

II.

Еать 'п кодръ, еать
Къ Ianвш de-одатъ
Кгт венкетбенште
Ші се веселеште,
Стъ, жпкреміеште,
Окій лші дінгеште,
Къ dia кънд жп кънд
Азde сгпънд,
Кодрій dicmіердънд,
Бп тжндръ къптик
Къптик de воіпік,
Ш'пн глас de коввz
Двлче ла азз,
De коввz de ос
Че къпть фртмос.
Ші еать, ші еать
Къ Ianвш de-одатъ
Ръсаре ші саре
Ші zіче 'п глас маре:
„Boї, воіпічілор
„Харамілор!
„Ean стаді ш'асквлтаді
„Ш'артеле-апккаці,
„Къ, еў, кам азз
„Бп глас de коввz
„Ніптре фркнзі сгпънд.
„Кодрій dicmіердънд.
„Дечі, вої, въ гръвіді,
„Кърннд въ порніді
„Ші съ въ дгчеді
„Калеа съ 'ї діпеді
„Ла под, ла хжртопі,

„Ла валеа де плопі,
„Ла потіка стржтъ,
„Ла кърапеа фржтъ,
„Ла фълтъпа ліш
„Кз апъ пгдіть.
„De-a фі вр'пн вітеаз...
„Съ пг ті 'л стрікаці;
„Еар вр'пн фермекат
„De твері стрікат...
„О палтъ съ'ї даці
„Држтбл съ'ї лъсаді.
Бнгвріл порнесівъ,
Ші калеа'ї опресівъ!
Еар квт жі зъреште
Mіхвл ле гръеште:
„Boї, воіпічілор
„Харамілор!
„Чіне в'аў тъпнат
„Канвл в'аў тъпнат!
Ші піт къ сфжршеште,
Ла хардъ порнеште
Ші кът се 'пвъртеште
Тоді тії късъпеште!
Ші еаръпіл пгрчеде
Піп чел кодръ верде.
Кънд твргвл кълка
Неатра скъпъра...
Noантеа лятіна
Noантеа ка zioa.
Ла Ianвш пгрчеде!
Ianвш квт жі веде:
„Boї, воіпічілор
„Харамілор!
„Даці кв фліптеле,
„Даці кв лъпчіле...
„— Лъсаді фліптеле,
„Лъсаді лъпчіле
„Boї, воіпічілор
„Харамілор!
„Къ, еў, Mіхвл сгпт!
„Ші вреј съ въ къпть
„Бп тжндръ къптик
„Къптик de воіпік,
„Din коввz de ос
„Че къпть фртмос!"

(Ва брта.)